

POSTANOWIENIE

29 maja 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

na posiedzeniu niejawnym 29 maja 2026 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa B.C.
przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.
o zapłatę,
na skutek skarg kasacyjnych B.C. oraz Bank spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie
z 13 czerwca 2024 r., I ACa 142/22,

**1. odmawia przyjęcia skarg kasacyjnych do rozpoznania
i znosi wzajemnie między stronami koszty postępowania
kasacyjnego;**

**2. przyznaje adwokat E.G. od Skarbu Państwa - Sądu
Apelacyjnego w Rzeszowie kwotę 5400,00 (pięć tysięcy czterysta)
zł powiększoną o należny podatek od towarów i usług - tytułem
kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z
urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

(G.N.-J.)

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub

wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Powód wniósł o przyjęcie skargi do rozpoznania powołując się na jej oczywistą zasadność.

Pozwana natomiast wskazała na pierwszą i drugą spośród wymienionych przesłanek.

Przez istotne zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., należy rozumieć problem o charakterze prawnym, powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozwiązanie stwarza realne i poważne trudności. Problem ten musi mieć charakter uniwersalny, co oznacza, że jego rozwiązanie powinno służyć rozstrzygnięciu innych, podobnych spraw. Chodzi przy tym o problem, którego wyjaśnienie jest konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy, a więc pozostający w związku z podstawami skargi oraz z wiążącym Sąd Najwyższy, a ustalonym przez sąd drugiej instancji, stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), i także w związku z podstawą prawną zaskarżonego wyroku (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13 oraz z 3 lutego 2012 r. I UK 271/11 - nie publ.). Konieczne jest przytoczenie argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Skarżący powinien nie tylko wskazać przepis prawa (materialnego lub procesowego), którego dotyczy zagadnienie, ale także przedstawić pogłębioną argumentację prawną w celu wykazania, że zagadnienie jest istotne, a jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla merytorycznego rozstrzygnięcia w jego sprawie (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07 oraz z 9 lutego 2011 r., III SK 41/10 - nie publ.).

Powołanie się w skardze kasacyjnej na potrzebę wykładni przepisów prawnych wymaga wykazania przez autora skargi, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości, ze wskazaniem na czym te poważne wątpliwości polegają, nie doczekał się wykładni, bądź że jego niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151; z 15 października 2002 r., II CZ 102/02, nie publ.).

Rozstrzygnięcie wątpliwości interpretacyjnych nie może się sprowadzać do odpowiedzi na zarzuty autora skargi skierowane pod adresem zaskarżonego orzeczenia ani też do odpowiedzi na wątpliwości skarżącego, które można wyjaśnić za pomocą obowiązujących reguł wykładni bądź w drodze prostego zastosowania przepisów (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP - wkładka 2003, nr 13, poz. 5; z 6 października 2020 r., I UK 340/19, nie publ.).

Pozwana wskazała w skardze kasacyjnej na wystąpienie w sprawie zagadnienia prawnego związanego z możliwością dokonania oceny abuzywności postanowień umowy kredytu waloryzowanego kursem waluty obcej przez pryzmat art. 385¹ § 1 i 2 k.c. oraz art. 1 ust. 2 Dyrektywy 93/13 w przypadku wygaśnięcia tej umowy na skutek jej wykonania oraz braku unormowań nakazujących bankowi wskazywanie w treści umowy kredytu tego rodzaju sposobu ustalania kursów walut stanowiących podstawę waloryzacji. Sposób sformułowania przedstawionego problemu nie odzwierciedla – z przytoczonych wyżej przyczyn – wystąpienia istotnego zagadnienia prawnego. Jedynie ubocznie należało wskazać, że charakter postanowień umowy kredytu indeksowanego (denominowanego) do waluty obcej, regulujących mechanizm przyjętej waloryzacji z odwołaniem się do tabel kursów waluty ustalonych jednostronnie przez bank jako klauzul abuzywnych został wyjaśniony w orzecznictwie (zob. m.in. wyroki SN: z 22 stycznia 2016 r., I CSK 1049/14, OSNC 2016, nr 11, poz. 134; z 4 kwietnia 2019 r., III CSK 159/17; z 7 listopada 2019 r., IV CSK 13/19; z 2 czerwca 2021 r., I CSKP 55/21; z 27 lipca 2021 r., V CSKP 49/21), Abuzywne klauzule indeksacyjne są od początku, z mocy samego prawa, dotknięte bezskutecznością na korzyść kredytobiorcy, chyba że następnie udzieli on świadomej i wolnej zgody na te klauzule i w ten sposób przywróci ich skuteczność z mocą wsteczną (zob. uchwała siedmiu sędziów Sądu Najwyższego – zasada prawna – z 7 maja 2021 r., III CZP 6/21, OSNC 2021, nr 9, poz. 56). Jeżeli zaś eliminacja niedozwolonego postanowienia umownego doprowadzi do takiej deformacji regulacji umownej, że na podstawie pozostałej jej treści nie da się odtworzyć treści praw i obowiązków stron, to nie można przyjąć, iż strony pozostają związane pozostałą częścią umowy. Koresponduje to z art. 6 ust. 1 Dyrektywy 93/13, który przewiduje, że nieuczciwe warunki w umowach

zawieranych przez sprzedawców lub dostawców z konsumentami nie będą wiążące dla konsumenta, a umowa w pozostałej części będzie nadal obowiązywała strony, jeżeli jest to możliwe po wyłączeniu z niej nieuczciwych warunków (zob. np. wyroki SN: z 27 lipca 2021 r., V CSKP 49/21; z 2 czerwca 2021 r., I CSKP 55/21; z 3 lutego 2022 r., II CSKP 459/22). Oceny, czy postanowienie umowne jest niedozwolone dokonuje się według stanu z chwili zawarcia umowy (uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 20 czerwca 2018 r., III CZP 29/17, OSNC 2019, nr 1, poz. 2), stąd późniejsze zdarzenia nie mają znaczenia dla oceny charakteru tych postanowień. Nie zachodzi zatem również potrzeba wykładni art. 385¹ § 1 i 2 k.c. w związku z art. 6 ust. 1 Dyrektywy 93/13 art. 1 pkt 1 lit. a) i art. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (tzw. ustawy antyspreadowej).

Powód nie przedstawił stosownego wyводу prawnego wskazującego na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej. Należało przypomnieć, że uzasadnienie przyczyny przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowi odrębny element skargi kasacyjnej, w związku z czym jej wystąpienia nie można upatrywać w uzasadnieniu podstaw kasacyjnych. Wbrew twierdzeniom skarżącego, Sąd Apelacyjny dokonał oceny roszczenia powoda przez pryzmat art. 415 w związku z art. 416 k.c. i wskazał przesłanki tej oceny.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.

Grzegorz Misiurek

[P.L.]

[a.ł.]